

„Ježíš je život a život je světlo lidí“

„Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ Mt 11:28-30

Stává se vám, že jste unavení, ne z celodenní práce, která vás baví, ale z trápení a starostí, které neberou konce? Potom vám Ježíšova slova „*Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.*“ nejspíš znějí jako pohlázení. Ježíš těmito a mnoha dalšími slovy a činy přináší všem, kdo to potřebují útěchu, povzbuzení a sílu pokračovat.

Ježíš předpověděl, že se „... rozmůže *nepravost, vychladne láska mnohých.*“ (Mt 24:12) a věděl, že lidé budou potřebovat nejen útěchu a povzbuzení, ale především spolehlivou naději. Abychom i v nejčernějších chvílích života viděli světlo na konci tunelu. Naděje může mít mnoho podob, ale dá se říct, že v naprosté většině souvisí se záchranou života nebo s jeho výrazným zlepšením. Souvisí s vyřešením vážných problémů. Lidé intuitivně nazývají období těžkostí ve svém životě temným obdobím a o naději, která se před nimi otevřela jako o světle na konci tunelu. Říkají, že jim svítla naděje. Toto přirovnání má však hlubší význam, než se na první pohled zdá. V prologu Janova evangelia čteme, že život byl světlo lidí a tma je nepohltila. O jakém světle a jaké tmě se zde hovoří?

V Izajáši 9:1 se píše: „*Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo.*“ Matouš ve svém evangeliu říká, že se toto proroctví splnilo, když Ježíš, po návratu z pouště, začal kázat. A je to pravda, protože Ježíšovo kázání přináší lidu životodárné informace, naději. Izajášovo proroctví spojuje šero a tmu se smrtí. Jan naproti tomu přirovnává život, který byl ve slovu (jehož nositelem je Kristus Ř 11:36; Ko 1:16) ke světle. Naději můžeme směle přirovnat k majáku, který v temnotě ukazuje cestu k záchraně, k životu. Stejně jako maják i naděje svítí pro každého.

Je přirozené, že v čím horších poměrech, situacích se nacházíme, tím více roste význam každé informace, která přináší naději na zlepšení. Platí to i pro nás v době rostoucí krize a existenčních starostí. Dnes lidé mají možnost vybrat si v široké nabídce léčitelů a učitelů, kteří tyto možnosti nabízejí. Nezřídka k takovým učitelům lidé vzhlížejí a mají k nim bezvýhradnou důvěru. Zvláště když jim jejich rady pomáhají. A pokud jsou tyto léčitelé a učitelé dobří a ne podvodníci lákající z důvěřivých lidí jen peníze, mohou skutečně leckomu prospět. Můžeme pak na ně pohlížet s úctou jako na dobrého lékaře.

Pod tíhou vlastních starostí přitom někdy zapomínáme, že my sami, křesťané jsme u zdroje životodárných informací, které máme šířit jako lampy, jež svítí ve tmě (Mt 5:34-36). A ap. Pavel píše Efezanům (5:9-14) „*I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. Žijte proto jako děti světla - ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu. Nepodílejte se na neužitečných skutcích tmy, naopak je nazývejte pravým jménem. O tom, co oni dělají potají, je odporné i jen mluvit. Když se však ty věci správně pojmenují, je jasné, oč jde. A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probud' se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus.*“

Ano, můžeme již říct, že **bible přirovnává všechno, co podporuje život ke světle. Co vede ke smrti je tmou.** Ať jsou to slova nebo skutky. Proto když přišli zatknout Ježíše, aby ho

mohli odsoudit a popravit řekl jim: „ *Denně jsem byl mezi vámi v chrámě, a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vláda tmy.* ”. A ještě dříve, před touto událostí, Ježíš řekl další velmi důležitou myšlenku: „ *Světlem těla je oko. Je-li tedy tvé oko čisté, celé tvé tělo bude mít světlo. Je-li však tvé oko špatné, celé tvé tělo bude ve tmě. Jestliže i světlo v tobě je temné, jak velká bude potom tma?* ” Kralický překlad mluví výstižně o špatném oku jako o nešlechtném. Šlechtní lidé bývají dobří, přitom spravedliví a dávají přednost pravdě před lží. Každý z nás, když bude šlechtný, může a měl by být lampou, která září před druhými a ukazuje cestu k životu svým jednáním. Na druhou stranu může být člověk nešlechtný nositelem tmy, jestliže jeho slova nebo skutky ohrožují i nepřímo život vlastní nebo druhých. My sami musíme mít v sobě světlo, chceme-li podporovat život.

Zdroj života

Lidé se dnes shánějí po informacích nebo znalcích, učitelích, kteří by je naučili žít zdravěji, šťastněji nebo shání lékaře či léčitelé, kteří by je vyléčili z nemocí, často smrtelných. Jinými slovy mnoho lidí vynakládá hodně úsilí a peněz na zlepšení nebo záchranu vlastního života. My máme učitele, který nabízí mnohem víc, než může nabídnout kterýkoliv člověk.

Když Ježíš hovořil se svými učedníky o tom, že zakrátko bude muset odejít, vysvětluje jim, že je to pro jejich (tedy i naše dobro): „ *Vaše srdce at' se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne . V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte.* ” Řekne mu Tomáš: „*Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?*” Ježíš mu odpověděl: „ *Já jsem ta cesta, pravda i život.* ” Jan 14:1-6;

Nechme nyní stranou, co znamená „*opět přijdu a vezmu vás k sobě*” nebo, že „*V domě mého Otce je mnoho příbytků;*” Zaměřme pozornost na otázku, co znamenají slova: „*Já jsem ta cesta, pravda i život.*”? Ukažme si to na příkladu. Asi jsme každý z nás viděli nějaký katastrofický film, v němž hraje důležitou roli někdo, kdo zná nejen příčinu katastrofy, ale také řešení jak se zachránit. Takový člověk je jako posel života. To bez nadsázky platí o Ježíšovi. Písma o něm svědčí, že je dokonce původce života (Sk 3:15; 5:31; Ř 5:21; 1J 4:9). „*Neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě.* ” (J 5:26). „*V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného syna, abychom skrze něho měli život.*” A protože nám otevřel naději na život věčný, můžeme říct, že Ježíš je zdroj právě tohoto nepomíjivého života. A tohle nikdo jiný nabídnout nemůže.

Žijme pro život, ne pro smrt

Krátce před smrtí Mojžíš Božím lidu říká. „*Hled', předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo, když ti dnes prikazuji, abys miloval JHVH svého Boha. ...*” (5M 30:15) O jakém životu mluví? Vždyť všichni umírali. Z kontextu víme, že Mojžíš mluvil k lidu jako celku, protože dál říká „*Jestliže se však tvé srdce odvrátí, ..., oznamuji vám dnes, že úplně zaniknete.*” Ve skutečnosti celý zákon je stín věcí budoucích a vychovává lid pro život, který nepomíjí. Stejnou volbu nám všem nabízí Ježíš a kvůli tomu zemřel, aby měl za nás výkupné. Předně za Židy, kterým hrozí ze zákona zánik, ale i za nás. Už Mojžíš říká Izraelitům, že se nad nimi Bůh slituje (5M 30:3). Ne že je ochrání zákon. Ap. Pavel to doplňuje slovy: „*Jako vy jste kdysi Boha neposlouchali, nyní však jste došli slitování pro jejich neposlušnost, tak i oni nyní upadli v neposlušnost, aby také došli slitování, jakého se dostalo vám. Bůh totiž všechny uzavřel pod neposlušnost, aby se nad všemi slitoval.*” (Ř 11:30-32). To všechno Bůh nedělá jen pro náš krátký pomíjivý život. Ale pro život věčný (Ř 6:22). Proto říkám, žijme pro život,

ne pro smrt. Nežijme jako bychom už dál neměli naději. Žijme skrze naději, vykoupenou nezpochybnitelnou obětí Ježíše našeho Pána.

Začali jsme tuto přednášku slovy o únavě, starostech a trápeních. Je přirozené, že si přejeme život bez strachu z nemocí, zločinu, z toho, že přijdeme o možnost obživy nebo že nás potká nějaká jiná tragédie. Jsme lidé. Nejsme jen naprogramovaní tvorové, ale máme svobodnou vůli a schopnost vnímat nejen na úrovni tělesných potřeb a vjemů. Pro nás jsou důležitější jiné vlastnosti. Stejně jako v přírodě platí zákony, jimiž je příroda udržovaná v rovnováze i pro nás platí stejně důležité zákony. Nejznámějším z nich se ve Starém zákoně říká desatero. Z těch deseti jsou dvě nad všechny, protože všechny ostatní z nich vychází. Ježíš říká, že v nich je obsažen celý zákon a proroci.

„ První je toto: 'Slyš, Izraeli, JHVH, Bůh náš, jest jediný pán; miluj JHVH, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své mysli a z celé své síly!' Druhé pak je toto: 'Miluj bližního svého jako sám sebe!' Většího přikázání nad tato dvě není. "

Oběma přikázáním dominuje slovo „**MILUJ**“. V prvním případě „**Boha**“. Ve druhém „**bližního svého**“. Připomínám, co řekl Mojžíš, vyvol si život, když ti dnes říkám, abys miloval Boha. Proč Boha? Důvodů je mnoho. Zde řeknu jeden. Když Izraelité dostávali tato přikázání, hřmělo a trásla se hora, na niž Mojžíš hovořil s Bohem. Lid se bál a chtěl, aby Mojžíš za ně s Bohem mluvil, ale nikdo nepochyboval, že ten kdo je vyvedl z Egypta suchou nohou přes moře je mocný Bůh. Jejich reptání vyplývalo spíše z toho, že s nimi Bůh nezacházel, jak si sami představovali. Vztah Izraelitů k Bohu byl založen hlavně na strachu a úctě k odkazu praotců. Rozhodně ho nemilovali. Jinak by to nemuseli dostat jako příkaz. Jak by mohli milovat někoho, koho se ve skutečnosti báli a vnímali ho spíše jako mocného Pána? Takový vztah lidí k bohům byl v té době běžný. Lidé často bohy uctívali, aby si získali jejich přízeň, tak se pojistili proti jejich hněvu a aby získali mocného spojence proti jiným lidem. Boží přikázání „**miluj JHVH, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své mysli a z celé své síly**“ nebylo v té době běžné. Ano, Bůh vzbuzoval bázeň zcela záměrně, protože lidé byli v raném období svého vývoje, který se trochu podobá vývoji každého z nás. Podobně jako jsme my v dětství poslouchali rodiče a učili se poznávat, co je správné a co je špatné podle toho jestli jsme byli chváleni nebo trestáni a teprve později jsme začali rozumět proč to tak je, tak i Bůh vyžaduje v zákoně poslušnost jeho přikázání a oznamuje dopředu, co bude trestat a jak a naopak, co bude chválit a odměňovat. Ale od začátku chce Bůh po lidech, aby se naučili mít rádi. Tak jako má rád On. Bůh. To byl jeden z hlavních cílů jeho výchovy, neboť v tom je celý zákon a proroci. Další vývoj lidstva totiž dokazuje, že **bez lásky, ke které nás vychovává Bůh, nemůže trvale existovat žádné lidské společenství** a pravděpodobně ani jiných inteligentních bytostí.

Ap. Pavel napsal v 1 Korintským: „*Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. ... Láska nikdy nezanikne. ... A tak zůstává víra, naděje láska - ale největší z té trojice je láska.*“. **Láska je nejdůležitější ze všeho, protože život bez ní není možný. Je to nejvyšší forma ušlechtilosti**, jakou známe. Kdo chce žít pro život a ne pro smrt musí mít lásku, jako má Bůh. Proto Bůh už do Mojžíšova zákona vložil, abychom se učili lásce.

To se snáz řekne, než dělá. Je okolo nás sice mnoho příkladů projevů lásky, když lidé pomáhají jiným v nouzi, postiženým dětem, každý rok jsou oceňováni lidé, kteří s nasazením vlastního života zachránili život nebo životy jiné. Zároveň jsou však zprávy plné zlých činů, bezohlednosti, podvodů, krutosti. Neláska se projevuje ve zvětšující se propasti mezi

bohatými a chudšími vrstvami obyvatelstva. Politici nakládají břemena dluhů na chudší a slabší vrstvy obyvatel, dluhů způsobených mimo jiné jejich špatným hospodařením a rozkrádáním společného majetku. Tento druh nespravedlnosti byl v každé společnosti a je výsledkem zhoršujících se morálních vlastností společnosti. Kam to povede řekl Ježíš: „ . protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen." (Mt 24:12,13)

Právě kvůli zhoršujícím se poměrům stoupá význam každého dobrého skutku. Chtějme proto žít pro život a ne pro smrt tak, až budeme svítit jako lampy tím, že budeme konat dobré skutky a tak svědčit o Bohu, aby i díky nám mohli lidé vzdát Bohu čest.

Přemáhejme zlo dobrem

Jedno si musíme říct na rovinu. Žádný z problémů, které sužují nás i celé lidstvo, nevznikl náhodou. Sám od sebe. Ve skutečnosti jsme ve fázi, zde na zemi probíhajícího vývoje, na jehož pozadí je soudní spor, o němž Bible vydává svědectví. Dobře patrný je například v Jobově příběhu a také v Ježíšových pokušeních na poušti. V posledním z nich satan nabízí Ježíšovi všechna království světa. Jak by mohl nabízet něco, co nemá? Ani Ježíš nezpochybil, že ta nabídka je reálná. Někdy je těžké vysvětlit, že světu, který patří Bohu (2M 19:5), jakoby vládne někdo jiný. O tom by mohla být samostatná přednáška, ale podrobněji je toto téma popsáno v knize „*Popularizace prvních výsledků vědeckého zkoumání Bible*“ ve třinácté kapitole a dalších studiích, které najdete na našich stránkách. Tato situace úplně neskončila ani s příchodem Ježíše. Přestože mu Bůh dal vladařskou moc nad celou zemí. Jinak bychom se ve Zjevení 12:10; nedočetli „*Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše, neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí.*“ Protože Bůh je spravedlivý, musí připustit, aby satan směl ovlivňovat svět, dokud lidstvo samo nepozná, že je přivádí intrikami a lstí na pokraj zkázy. Jedině tak lidé poznají, že jeho koncepce vládnutí je slepou uličkou. Jak už bylo řečeno, Bůh dodržuje své zákony, a proto respektuje i naši svobodnou vůli. Proto celý svět je dosud bez nadsázky v moci klamu a tudíž ve tmě (Iz 28:15; 2Te 2:11; 2Pe 2:18; Zj 12:9). O to více je třeba, abychom sloužili jako lampy a ukazovali lidem svými slovy i činy cestu k životu. To znamená i vydávali svědectví Ježíšovi svými vlastnostmi.

Není náhoda, že během posledních hodin, které Ježíš strávil se svými učedníky před zatčením, dvakrát vyzval důrazně své následovníky, aby se navzájem milovali (J 13:34,35; 15:12). „*Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.*“ Láska je vlastnost, jejíž nedostatek udělal z Božího syna Božího odpůrce - satana. Jeho synové a služebníci na tom proto nutně budou stejně. Tím se od nich Boží synové a učedníci Ježíšovi musí lišit. I když je psáno, že v posledních dnech budou někteří lidé lhostejní k dobrému, nemůže křesťan říkat, že miluje Boha, kterého nevidí a přitom nenávidět svého bližního. Učme se proto milovat jako Kristus miluje nás.

Moudrost od Boha

K životu potřebujeme i další vlastnosti. Jednou z nich je moudrost. V Bibli (Př 3:13,14,17) se dočteme: „*Blaze člověku, jenž našel moudrost, člověku, jenž došel rozumnosti. Nabýt jí je lepší nežli nabýt stříbra, její výnos je nad ryzí zlato.... Stromem života je těm, kdo se jí chopí, blaze těm, kdo se jí drží.*“ Musí jít však o moudrost od Boha. Ap. Pavel píše: „*Moudrosti sice učíme, ale jen ty, kteří jsou dospělí ve víře - ne ovšem moudrosti tohoto věku či vládců tohoto věku, spějících k záhubě, nýbrž*

moudrosti Boží, skryté v tajemství, kterou Bůh od věčnosti určil pro naše oslavení. Tu moudrost nikdo z vládců tohoto věku nepoznal; neboť kdyby ji byli poznali, nebyli by ukřižovali Pána slávy. Ale jak je psáno: 'Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.' (1K 2:6-9) Jak rozpoznáme moudrost Boží od té světské? Jakub v dopise bratrům píše „ Kdo je mezi vámi moudrý a rozumný? Ať ukáže své skutky dobrým způsobem života, v tichosti, kterou dává moudrost. Máte-li však v srdci hořkou závist a svárliivost, nechlubte se moudrostí a nelžete proti pravdě. To přece není moudrost přicházející shůry, ale přízemní, živočišná, ďábelská. Vždyť kde je závist a svárliivost, tam je zmatek a kdejaká špatnost. Moudrost shůry je především čistá, dále mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky. Ovoce spravedlnosti sklídí u Boha ti, kdo rozsévají pokoj. "

Boží spravedlnost

Další nezbytnou vlastností pro život je spravedlnost. Všichni známe modlitbu „*Otčenáš*“. Začíná slovy „*Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno ...*“. Znamená to, že Boží jméno bylo znesvěceno. Kdy? Už v zahradě v Edenu, když had říká ženě: „*Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé*“. Had udělal z Boha lháře a někoho, kdo lidem něco neprávem upírá. Následky tohoto obvinění pocítujeme dodnes. Proto Bůh celou dobu musí jednat spravedlivě, nemůže překračovat vlastní zákony. Porozumět jeho slovu, znamená znát jeho spravedlnost. Také satan se vydává za kazatele spravedlnosti (2K 11:14). Jeho spravedlnost je však bez milosrdenství. Vystupuje jako žalobce proti nám a řecké slovo „*kategoros*“ ukazuje, že je tvrdým žalobcem. Boží spravedlnost naproti tomu zanechává dobré stopy (Př 2:9). Boží spravedlnost, podobně jako moudrost nakonec vede k životu (Př 11:19). Neznalost Boží spravedlnosti je mimochodem jedním z největších nedostatků křesťanů. Stalo se nám něco podobného jako Židům. Židé se příliš spolehli na zákon a mnozí si neuvědomují, že zákon vede k odsouzení, protože nikdo nedokáže obstát. Většina křesťanů zase příliš spoléhá na milost a nesnaží se porozumět slovu spravedlnosti, které by jim ukázalo, co je dobré a co je špatné. Proto nesvítlí jako lampy, ale sami by potřebovali nový olej.

Závěr

Milí bratři a sestry, vážení hosté, volbu mezi životem a smrtí činíme neustále, ať si to uvědomujeme nebo ne. Písmo nám otvírá možnost tuto volbu nečinit slepě, nevědomky. Ukazuje, že máme dokonce možnost volit mezi životem pomíjivým a životem věčným. Ukázali jsme si, že Bible nazývá světlem všechno, co vede k životu a tmou všechno, co vede ke smrti. Vyzývám vás proto důrazně, pečlivě zkoumejte, zda vaše slova a skutky podporují život nebo smrt. Bible nám říká, že nezbytnou podmínkou pro život je láska. Také moudrost a spravedlnost slouží životu, ale jen když jsou zastřešené láskou. Jinak se stávají nebezpečným nástrojem tmy, která nakonec přivádí ke smrti. Zosobněným garantem života je Ježíš Kristus, protože za nás nabízí před Bohem nezpochybnitelné výkupné. Proto ti, kdo konají své dobré skutky bez Krista, mohou pomoci lidem pro tento dočasný, krátký život. Ale my, křesťané jsme přímo povinni ukazovat svými skutky a slovy, že existuje možnost života, který nepomíjí, ale k tomu je nutný Kristus. O něm bychom měli vydávat svědectví svým životem i slovem, je-li to vhodné. K tomu slouží i dnešní připomínka Pánovy poslední večeře, při níž uzavřel se svými služebníky smlouvu, aby šířili evangelium a činili mu učedníky po celém světě. My to můžeme dělat také. Ne okázale, ale v tichosti, pokoře a lásce, k níž nás vede Boží Svatý Duch

O něm a o Boží moci se více dozvíme v následující přednášce.